

OPŠTINA NIKŠIĆ

JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju i osobe sa invaliditetom Nikšić

PROGRAM RADA I FINANSIJSKI PLAN

JAVNE USTANOVE DNEVNI CENTAR ZA DJECU SA SMETNJAMA U RAZVOJU

I OSOBE SA INVALIDITETOM NIKŠIĆ

ZA 2023. GODINU

Decembar, 2022. godine

Na osnovu čl. 21. i 33. Statuta Javne ustanove Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju i osobe sa invaliditetom Nikšić, direktor Javne ustanove Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju i osobe sa invaliditetom Nikšić, dana 06.12.2023. godine, p r e d l a ž e

PROGRAM RADA I FINANSIJSKI PLAN JAVNE USTANOVE DNEVNI CENTAR ZA DJECU SA SMETNJAMA U RAZVOJU I OSOBE SA INVALIDITETOM NIKŠIĆ ZA 2023. GODINU

Uvod

Godišnji program rada JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju i osobe sa invaliditetom Nikšić predstavlja osnovni dokument koji određuje aktivnosti na planu ostvarenja ciljeva definisanih Odlukom o osnivanju i Statutom Dnevnog centra za period od godinu dana.. Na ovaj način se postavljaju specifični ciljevi čijom realizacijom se stvaraju uslovi za razvoj ustanove i poboljšanje kvaliteta usluge koju pruža korisnicima.

Zakonski okvir

JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju i osobe sa invaliditetom Nikšić, kao ustanova socijalne i dječije zaštite na lokalnom nivou, obavlja djelatnost u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti („Službeni list CG” br. 27/13, 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/16, 1/17, 31/17, 42/17,50/17, 59/17 i 145/21), Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici („Službeni list CG” broj 63/19), Odlukom o osnivanju i Statutom ustanove. Programom rada utvrđuju se aktivnosti Dnevnog centra, čiji osnovni sadržaj je utvrđen Statutom ustanove.

Ciljevi i zadaci

Godišnji programi rada predstavljaju skup aktivnosti, projektovanih u skladu sa raspoloživim resursima. Osim aktivnosti koje treba da obezbjede Statutom utvrđene standarde rada, programom se daju i smjernice za poboljšanje kvaliteta rada, odnosno dostizanja ciljeva koji označavaju podizanje standarda na putu poboljšanja kvaliteta života osoba sa invaliditetom. Djelatnost Dnevnog centra, osim pružanja usluga korisnicima, obuhvata kompleksan uticaj na društvenu sredinu, na polju poboljšanja kvaliteta života osoba sa invaliditetom. Prethodnih dvanaest godina postojanja naše ustanove obilježilo je značajno poboljšanje vidljivosti populacije koju predstavlja naša ciljna grupa i upoznavanje društvene zajednice sa problemima sa kojima se susreću. Rezultati takvog djelovanja su vidljivi u aktivnom učešću svih društvenih činilaca u rješavanju problema i podizanju kvaliteta života osoba sa invaliditetom, do nivoa iskazane društvene potrebe odnosno proaktivnog djelovanja različitih subjekata, od pravnih do fizičkih lica da učestvuju u različitim aktivnostima koje realizuje naša ustanova.

Konkretizacija zadataka koji će omogućiti dostizanje definisanih ciljeva zahtjeva stavljanje u funkciju kako resursa kojima direktno raspolaže ustanova, tako i resursa sredine na čije aktiviranje možemo da ostvarimo uticaj.

Osim standardnih usluga koje pružamo našim korisnicima, u fokusu našeg rada će biti socijalizacija i integracija korisnika u društvene tokove, uz promovisanje jednakih mogućnosti djece sa smetnjama u razvoju i osoba sa invaliditetom.

U 2023. godini Dnevni centar će nastaviti kontinuitet realizacije aktivnosti na polju socijalne zaštite djece sa smetnjama u razvoju i osoba sa invaliditetom, sa ciljem:

- da im se omogući da postignu maksimum izvodljivog razvoja i nezavisnosti;
- da im se ponudi odgovarajuća njega i elementarna rehabilitacija;
- da im se omogući da žive u sredini koja im najviše odgovara u skladu sa sopstvenim izborom;
- da im se omogući da žive što samostalnije u okviru zajednice.

Organi Dnevnog centra

Upravni odbor

Upravni odbor, koji broji tri člana, radiće prema nadležnostima predviđenim Statutom ustanove. Rad upravnog odbora bliže se uređuje Poslovníkom o radu Upravnog odbora Dnevnog centra. Za 2023.godinu se planiraju sledeće aktivnosti:

- Usvajanje Izveštaja o radu sa finansijskim izvještajem za 2022.godinu;
- Unapređivanje rada Dnevnog centra;

- Razmatranje i usvajanje Programa rada sa finansijskim planom Dnevnog centra za 2024.godinu.

Vanredno zasijedanje Upravnog odbora zakazuje se u slučaju događaja koji nijesu prethodno navedeni, na prijedlog predsjednika Upravnog odbora ili direktora ustanove.

Direktor

Direktor će, u skladu sa Statutom Dnevnog centra, u 2023. godini zastupati i predstavljati Dnevni centar i starati se o zakonitosti njegovog rada. Koordiniraće aktivnostima, saradivati sa korisnicima usluga Dnevnog centra, njihovim roditeljima, promovisati rad Dnevnog centra i unapređivati njegov kvalitet.

Aktivnosti

Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici, predviđeni su minimalni standardi usluga koje mora da obezbijedi davalac usluga dnevnog boravka. Usled stalnog podizanja kvaliteta usluga kao temeljnog principa rada Dnevnog centra, standardne usluge koje obezbjeđuje Dnevni centar na značajno su većem nivou od minimalnih, odnosno zakonski propisanih. Standardni uslovi koje Dnevni centar obezbjeđuje svojim korisnicima su:

- dnevni boravak;
- obezbjeđenje higijenskih uslova boravka u prostorijama Dnevnog centra na najvišem nivou,
- obezbjeđenje obroka u skladu sa HACCP sertifikovanim sistemom - dva obroka za djecu sa smetnjama u razvoju i najmanje jedan obrok za osobe sa invaliditetom -OSI;
- obezbjeđenje prevoza djece sa smetnjama u razvoju i OSI prema mogućnostima u skladu sa Pravilnikom o organizovanom prevozu;
- organizacija stručnog, grupnog i individualnog rada stručnih lica sa korisnicima, u skladu sa preporukama Komisije za usmjeravanje i Centra za socijalni rad i programima usvojenim od strane stručnih lica Dnevnog centra;
- fizioterapeutski tretman naših korisnika (elementarna rehabilitacija i relaksacija);
- organizacija događaja koji podstiču interakciju sa sredinom u kojoj žive naši korisnici;
- implementacija inovativnih programa za rad sa autistima;

- radna-okupacija, okupacija sportom na principima Specijalne olimpijade i art okupacija;
- senzorna integracija kao terapijski tretman naših korisnika.

U skladu sa članom 22. Pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici Dnevni centar će sprovesti evaluaciju kvaliteta pruženih usluga, koja uključuje ispitivanje korisnika, članova njihovih porodica, staratelja i drugih lica važnih za korisnika. Na taj način će se, između ostalog, utvrditi dostignuti nivo razvoja i identifikovati oblasti koje je nužno unapređivati.

Shodno Pravilniku o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici planira se:

- primjena predviđenih standarda u radu,
- ažuriranje evidencije o korisnicima kroz formirana dosijea korisnika,
- izrada individualnih planova rada sa korisnicima,
- vođenje knjige dnevnih događaja i lista praćenja na predviđenim obrascima.

Kako što je već navedeno, fokus ovoga plana, odnosno aktivnosti u narednoj godini će biti na zaštitu i ostvarivanju prava naših korisnika, na promovisanje jednakih mogućnosti i punu inkluziju u društvenu zajednicu.

Planirane aktivnosti sprovodiće se kroz organizovanje izleta, posjeta, ekskurzija, posjeta različitim ustanovama, ljetovanja, zimovanja, takmičenja, učestvovanja na što većem broju kulturnih manifestacija, kroz formiranje UNIFIDE timova sa djecom iz nikšićkih škola, sa kojima će se realizovati različite aktivnosti u oblasti radne okupacije, okupacije sportom ili art okupacije.

Inkluzivni karakter ovih aktivnosti, po kojima smo prepoznati i u prethodnim godinama, u ovoj godini je podignut na nivo strategije razvoja ustanove, kroz sistemski okvir kojim smo definisali eksterne subjekte u društvenoj zajednici i u tom cilju, sa njima, potpisali memorandume o saradnji, kao okvir u kojem će se realizovati dalja saradnja. Potpisani su memorandumi o saradnji na velikim brojem sportskih i nevladinih organizacija i ustanova. Promocija aktivnosti na polju inkluzivnosti u 2022. godini i prethodnim godinama, imala je za posledicu proaktivan kurs društvene zajednice, sa velikim bojem inicijativa za saradnju. Ovo je dobar pokazatelj da su aktivnosti Dnevnog centra pozitivno uticale na potrebu društvene zajednice za većom inkluzijom lica sa invaliditetom u različite tokove društvenog života.

Kao i prethodnih godina, posebna pažnja se posvećuje okupaciji sportom. Redovni treninzi po principima Specijalne olimpijade, organizacija i učešće na lokalnim i državnim takmičenjima, imaju višestruko pozitivan uticaj na naše korisnike i njihove

porodice, od njegovanja takmičarskog duha, stvaranja osjećaja korisnosti, preko inkluzije, kroz interakciju sa velikim brojem lica iz raznih djelatnosti koji rado uzimaju učešće u ovim manifestacijama kao volonteri ili predstavnici duštvene zajednice.

Planirane su sportske aktivnosti po pravilima Specijalne olimpijade, priprema naših korisnika - sportista za takmičenja u okviru Sportskog kluba Specijalna olimpijada Nikšić, koji je osnovan uz kadrovsku i prostornu infrastrukturnu podršku Dnevnog centra, redovno korišćenje olimpijskog bazena u saradnji sa Sportskim centrom Nikšić.

U cilju osnaživanja kroz psihološku podršku roditeljima i porodicama korisnika organizovaćemo iskustveno edukativne radionice. Ovaj pilot projekat u našoj ustanovi započeo je u četvrtom kvartalu 2022. godine i već daje pozitivne rezultate.

Dnevni centar je zbog dostignutog nivoa rada prepoznat u sistemu socijalne i dječije zaštite, kao i u obrazovnom sistemu u Crnoj Gori kao dobar primjer i pogodan partner za sticanje praktičnih znanja iz oblasti socijalne zaštite. Tako se u narednoj godini očekuje produženje i konkretizacija ugovora o saradnji sa Filozofskim fakultetom Nikšić na polju realizacije prakse za studente Učiteljskog fakulteta, Pedagogije, Psihologije i master studija. Nastavlja se realizacija već potpisanog ugovora o praktičnom osposobljavanju zaposlenih u Domu starih Nikšić, kao i realizacija pilot programa Ministarstva prosvjete: DODATNA STRUČNA POMOĆ UZ PODRŠKU UNICEFA MONTENEGRO, gdje je uloga naše institucija implementacija asistivne tehnologije, senzorne integracije, kreativno edukativnih radionica u radu sa djecom, kao i sportskih aktivnosti.

Strategija poboljšanja položaja osoba sa invaliditetom kroz izradu projekata i apliciranje za raspodjelu sredstava grantova se nastavlja i u narednoj godini. Projekat kojim smo, zajedno sa našim partnerima aplicirali za raspodjelu sredstava iz IPA prekogranične saradnje je prošao prvi krug ocjenjivanja, tako da očekujemo njegovo prihvatanje i početak realizacije u 2023. godini.

U izradi je projekat kojim ćemo aplicirati za raspodjelu sredstava Evropske unije koju je oglasilo Ministarstvo rada i socijalnog staranja za raspodjelu grantova na nacionalnom i regionalnom nivou. U realizaciji ovoga projekta postavićemo osnove potrebne za akreditaciju programa kod Zavoda za socijalnu i dječiju zaštitu.

U pregovorima smo sa partnerima iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske da, uz kadrovsku logistiku Opštine Nikšić, učestvujemo u raspodjeli grantova koji povezuju subjekte na regionalnom nivou.

U toku je realizacija projekta akvaponije, sistema bazena za uzgoj ribe i povrća, koji će biti postavljen u dvorištu Dnevnog centra i koji će se koristiti kao još jedan oblik radne okupacije naših korisnika.

I u 2023. godini se nastavlja stručno usavršavanje naših zaposlenih kroz učešće u različitim edukacijama, obukama, seminarima i kongresima. U ovom periodu će stručna lica po prvi put biti u prilici da svoja specifična iskustva, kao što je praksa u našoj ustanovi, prezentiraju na regionalnim kongresima, kao što su Dani defektologa, koji okupljaju eminentne stručnjake iz regiona. U narednoj godini će se pažnja usmjeravati na događaje na kojima će se, u smislu stručne nadgradnje i dalje pratiti savremena dostignuća, kao što su kongresi i stručne konferencije na kojima se razmjenjuju iskustva iz naše djelatnosti.

Planiramo redovne godišnje molersko farbarske radove kojim se stvaraju preduslovi za neophodan nivo higijene u Dnevnom centru, kao i ostale zanatske radove na održavanju ustanove.

Očekujemo da će projekat kojim smo aplicirali za raspodjelu sredstava kod Ambasade Japana biti prihvaćen i da ćemo pristupiti njegovoj realizaciji.

Aktuelni trenutak u radu naše ustanove karakteriše nedovoljan prostor koji bi absorbovao interesovanje novih korisnika usluga Dnevnog centra. Rast učešća potencijanih korisnika sa poremećajem autističnog spektra koji je naglašen u poslednjim godinama, zbog zahtjevnijih uslova u smislu većeg prostora i brojnijeg stručnog kadra, aktuelizovao je problem nedovoljnog prostora koji bi odgovorio sve većem interesovanju za korišćenje naših usluga. Već u ovoj godini smo započeli sa razradom ideja o proširenju prostornih kapaciteta naše ustanove i preduzeli konkretne korake u pronalaženju rješenja za ovaj problem. Potencijalni načini rješavanja problema su nadgradnja postojećeg objekta sektora A ili pronalaženje adekvatnog prostora koji odgovara standardima. Vjerujemo da ćemo u 2023. godini započeti sa realizacijom konkretnog rješenja.

Obim i kvalitet usluga, u najvećoj mjeri, zavisi od kadrovskih resursa ustanove. U 2022. godini je planirano proširenje kadrovskih kapaciteta Dnevnog centra, koji će za posledicu imati otklanjanje »uskih grla« i omogućavanje podizanja kvaliteta rada Dnevnog centra.

U 2023. godini nastavlja se saradnja sa Domom zdravlja Nikšić kroz kontrolu zdravstvenog stanja naših radnika i korisnika koja se vrši dva puta godišnje u prostorijama Dnevnog centra. Osim toga, planiraju se i radionice sa roditeljima, seminari i slične aktivnosti u cilju podizanja nivoa zdravstvenog stanja naših korisnika.

Dnevni centar posvećuje punu pažnju odnosima sa javnošću kako bi društvena zajednica bila upoznata sa aktivnostima i dometima koje ostvarujemo. Naš sajt koji je do sada zabilježio preko 520.000 posjeta, facebook stranice na kojima imamo stalnu interakciju sa javnošću, kao i stalno prisustvo predstavnika štampanih i elektronskih

medija na događajima u Dnevnom centru biće i u narednom periodu sistem komuniciranja sa društvenom zajednicom. Na ovaj način, osim informisanja o nama, značajno utičemo na ostvarenje jednog od prioriteta socijalne politike koji se odnosi na lica sa smetnjama u razvoju, a to je njihovo potpuno uključivanje u društvenu zajednicu kojoj pripadaju.

U svom radu očekujemo nastavak snažne podrške lokalne uprave, resornog ministarstva i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore bez kojih ne bismo bili u prilici da realizujemo dosadašnje standarde kvaliteta.

DIREKTOR,
Radovan Dragnić